

ABSTRACT

Author	: Zhanyl Adisbekova
University	: Kyrgyz-Turkish Manas University
Department	: Philology (English Language and Literature Program)
Type of thesis	: Master Degree Thesis
Number of pages	: XVIII+105
Graduation date	: 26/12/2019
Scientific Supervisor	: Candidate of Philological Sciences (PhD), Kalieva K. A.,

Archetypal Images in the English and Kyrgyz Folklore (based on the Legend of the King Arthur and Semetey Epic)

The world is rife with symbols and signs that unite the whole world that represents different cultures and nations. It might seem that nations are all different in terms of mentality and style of life. However, they all perceive the world and think in seemingly unique way because of “*archetypes*”.

The archetype (from the Greek *arche* beginning + *typos* image) is a concept introduced by K.G. Jung for the designation of primordial primitive images, universal symbols or motifs that exist in the collective unconscious and are manifested in many works of literature. They are repeated in the stories of myths, epic poems, fairy tales of different peoples, because they were kept in the collective unconscious from the first days of mankind. Hero, sage, mother, treasures are examples of archetypal images.

Folklore and epic poetry are abound with archetypal patterns for their being initial form of art in which people could convey thoughts and feelings and share their experience. So, our work will focus on defining such archetypes in folklore and describing their functions. And mainly, in showing their universal aspect by means of comparison of two works: Kyrgyz “Semetey” epic and British the legend of “King Arthur”.

This paper composed of three chapters, each of them concerning certain tasks and aspects. The first chapter of the thesis is the theoretical background of the paper. It is extended with the definitions, professionals’ interpretations and scholars’ opinions about the main terms to be further discussed in chapter 2 and 3.

The second chapter of this paper deals with archetypal images in the legend about King Arthur and Semetey epic poem. Not only does this chapter lists the archetypal patterns, but also divides them according to their function. For instance, there are three main types of archetypal patterns discussed in the folkloric pieces. They are: character archetypes, symbol archetypes and animal archetypes.

The third chapter of the thesis focuses on the comparison of the archetypal images that are found in the Kyrgyz and English folkloric works. There are lines taken from the epic poems to make the interpretation clear and comprehensive. For the same purpose, the practical parts of

the paper contain translations from Kyrgyz language into English. Each chapter is followed by conclusion, short summary and result of the paper.

Key words: Carl Jung, archetypal images, archetypal criticism, folklore, universal symbols, epic, culture.

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган	: Жаңыл Адисбекова
Университет	: Кыргыз-Түрк «Манас» университети
Багыты	: Филология (Англис тили жана адабияты)
Иштин даражасы	: Магистрдик диссертация
Беттердин саны	: XVIII+105
Бүтүргөн жылы	: 26.12.2019
Илимий жетекчиси	: Др. Каныкей Калиева

Англис жана кыргыз фольклорундагы архетиптик образдар (“Король Артур” уламышы жана “Семетей” эпосунун негизинде)

Дүйнө жүзү ааламды, адам затын жана алардын ичиндеги маданияты бөлөк келген түрдүү калктарды бириктирген белгилерге жана символдорго бай келет. Алар бир баамга түрдүү көрүнгөнү менен, ой жүгүртүүсү, ааламды кабыл алуусу боюнча бирдей келишет. Ага себеп архетипер.

Архетип (грек тилинен *arche* эски, *typos* калып) белгилүү Карл Юнг аттуу окумуштуу тарабынан сунушталган. Анын ою боюнча архетиптер адамдын аң сезиминде тубаса жашап, универсалдуу символдор жана мотивдер түрүндө чыгармаларда көп кездешет. Мисалга алсак, уламыштар, эпостор, ар түрдүү элдик жомоктордо бир нече ирет кайталанып чагылдырылат. Анын себеби архетиптердин адам баласынын коллективдүү аң сезиминде жаралыш күнүнөн тартып, терең тамыры бар экендигинде. Каарман, акылман, эне архетиптери буга мисал.

Фольклор жана эпос архетиптерге бай болгондугу адамдардын сезимин, ой толгоосун, тажрыйбасын бөлүшүүдө адабияттын эң алгач формасы болгондугуна байланыштуу. Демек, бул иштин негизги максаты болуп, кыргыз жана англис фольклорундагы архетиптерди ныктап, анализге салуу болуп саналат. Эң негизгиси аларды салыштырмалуу түрдө *Семетей* жана *Король Артур* уламышында карап чыгуу.

Илимий иш 3 бөлүмдөн турат, ар бир бөлүм өзүнө тиешелүү багыттарды жана милдеттерди баяндайт. Алгачкы бөлүмдө илимий иштин теориялык маалыматы берилип, анда түшүндүрмөлөр, адистик көз-караштар, белгилүү окумуштуулардын ой-пикирлери жана иштин экинчи жана үчүнчү бөлүмдөрүндө кездеше турган терминдердин чечмелениши баяндалат.

Экинчи бөлүм *Семетей* эпосу жана *Король Артур* уламышындагы архетиптерди чечмелөө жана талдоо максатын көздөйт. Бул бөлүм архетиптик калыптарды карап гана койбостон, аларды аткарган милдетине ылайык бир нече типтерге бөлөт. Мисалга алсак, каарман архетиби, символдук жана жаныбар архетиби деп бөлүнөт.

Иштин акыркы бөлүмү кыргыз жана англис фольклорундагы архетиптерди талдоо жана салыштырмалуу анализге арналат. Анализ мене катар, кээ бир чыгармадан алынган үзүндүлөр кыргыз тилинен англис тилине болгон котормо менен коштолот. Ар бир бөлүм кыска мазмун камтыган корутунду менен коштолуп, жыйынтыктар да берилет.

Ачык сөздөр: Карл Юнг, архетиптик образдар, архетиптик критика, фольклор, универсалдык символдор, эпос, культура.

ÖZ

Yazar	: Canıl Adisbekova
Üniversite	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Filoloji (İngiliz Dili ve Edebiyatı)
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: XVIII+105
Mezuniyet Tarihi	: 26.12.2019
Tez Danışmanı	: Dr. Kanıkei Kalieva

İngiliz ve Kırgız Folklorundaki Arketip Karakterler (Kral Arthur Efsanesinin ve Semetey Destanının Temelinde)

Dünya, farklı kültürleri ve milletleri temsil eden bütün dünyayı birleştiren sembol ve işaretlerle doludur. Milletlerin zihniyet ve yaşam tarzı açısından farklı olduğu anlaşılabılır. Bununla birlikte, hepsi dünyayı algılar ve *arketipler* nedeniyle görünüşte benzersiz bir şekilde düşünürler.

Arketip (Yunanca *arche* başlangıcı + *yazım* hatası görüntüsü) K.G.Jung tarafından tanımlanan bir kavramdır. İlkel ilkel görüntüleri, kolektif bilinçsizde var olan ve birçok edebiyat eserinde tezahür eden evrensel semboller veya motiflerin belirlenmesi için Jung. Efsanelerin, epik şiirlerin, farklı insanların masallarının öykülerinde tekrarlanırlar, çünkü onlar insanlığın ilk günlerinden itibaren kolektif bilinçdışı içinde "depolanır". Kahraman, adaçayı, annesi, hazineleri, arketipik imge örnekleridir.

Folklor ve epik şiir, insanların düşüncelerini ve duygularını aktarabildikleri ve deneyimlerini paylaşabildikleri ilk sanat biçimi olmaları nedeniyle arketipsel kalıplarla doludur. Bu nedenle, çalışmalarımız bu tür arketipleri folklorda tanımlamaya ve işlevlerini tanımlamaya odaklanacak. Ve esas olarak, iki eserin karşılaştırılması yoluyla evrensel yönlerini göstermede: Kırgız *Semetey* destanı ve İngiliz *Kral Arthur* efsanesi.

Bu makale, her biri belirli görevler ve yönlerle ilgili üç bölümden oluşmaktadır. Tezin ilk bölümü, makalenin teorik arka planıdır. Tanımlar, profesyonellerin yorumları ve alimlerin bölüm 2 ve 3'te daha fazla tartışılacak ana terimlerle ilgili görüşleriyle genişletilmiştir.

Bu makalenin ikinci bölümünde, Kral Arthur ve Semetey destansı şiiri hakkındaki efsanedeki arketip imgeler yer almaktadır. Bu bölüm sadece arketip kalıplarını listelemekle kalmaz, aynı zamanda işlevlerine göre de böler. Örneğin, folklorik parçalarda tartışılan üç ana tip arketip düzeni vardır. Bunlar: karakter arketipleri, sembol arketipleri ve hayvan arketipleri.

Tezin üçüncü bölümünde, Kırgız ve İngiliz folklorik eserlerinde bulduğumuz arketip görüntülerinin karşılaştırılması üzerinde duruluyor. Yorumun net ve kapsamlı olması için epik şiirlerden alınmış çizgiler var. Aynı amaçla, makalenin pratik bölümleri Kırgız ve İngilizceye çeviriler içermektedir. Her bölüm sonuç, kısa özeti ve makalenin sonuçları ile bitmektedir.

Anahtar kelimeler: Carl Jung, arketip görüntüleri, arketip eleştirisi, folklor, evrensel semboller, epik, kültür.

АБСТРАКТ

Автор	: Жаңыл Адисбекова
Университет	: Кыргызско-Турецкий университет Манас
Направление	: Филология (Английский язык и литература)
Тип диссертации	: Магистерская диссертация
Количество страниц	: XVIII+105
Дата окончания	: 26/12/2019
Научный руководитель	: Др. Каныкей Калиева

Архетипические образы в английском и кыргызском фольклорах (на основе легенды “Король Артур” и эпоса “Семетей”)

Мир изобилует символами и знаками, которые объединяют весь мир, который представляет разные культуры и нации. Может показаться, что все нации разные по менталитету и стилю жизни. Однако все они воспринимают мир и думают, казалось бы, уникальным образом из-за архетипов.

Архетип (от греческого начала *архе* + изображение *опечаток*) - это понятие, введенное К.Г. Юнг для обозначения первобытных примитивных образов, универсальных символов или мотивов, которые существуют в коллективном бессознательном и проявляются во многих литературных произведениях. Они повторяются в рассказах о мифах, эпических поэмах, сказках разных народов, потому что они хранились в коллективном бессознательном с первых дней человечества. Герой, мудрец, мать, сокровища - примеры архетипических образов.

Фольклорная и эпическая поэзия изобилуют архетипическими образцами, поскольку они являются первоначальной формой искусства, в которой люди могут передавать мысли и чувства и делиться своим опытом. Итак, наша работа будет сосредоточена на определении таких архетипов в фольклоре и описании их функций. И главным образом, в демонстрации их универсального аспекта путем сравнения двух произведений: кыргызского эпоса *Семетей* и британской легенды о *Короле Артуре*.

Эта работа состоит из трех глав, каждая из которых касается определенных задач и аспектов. Первая глава диссертации является теоретическим обоснованием работы. Он дополняется определениями, интерпретациями специалистов и мнениями ученых об основных терминах, которые будут дополнительно обсуждаться в главах 2 и 3.

Вторая глава этой статьи посвящена архетипическим изображениям в легенде о короле Артуре и эпической поэме про Семетей. Эта глава не только перечисляет архетипические паттерны, но и делит их в соответствии с их функциями. В фольклорных пьесах обсуждаются три основных типа архетипических паттернов: архетипы персонажей, архетипы символов и архетипы животных.

Третья глава диссертации посвящена сравнению архетипических изображений, которые можно найти в кыргызском и английском фольклорных произведениях. Есть

строки, взятые из эпических стихов, чтобы сделать интерпретацию ясной и всеобъемлющей. С этой же целью практические части работы содержат переводы с кыргызского языка на английский. Каждая глава сопровождается заключением, кратким резюме и результатом работы.

Ключевые слова: Карл Юнг, архетипические образы, архетипическая критика, фольклор, универсальные символы, эпос, культура.